

פון הולבן

שגריר גרמניה בברזיל, נחטף ב-11 ביוני 1970, בידי אנשי מחתרת ברזילאים. הוא שוחרר תמורת 40 אסירים פוליטיים, אשר הוטסו לאלג'יריה.

קרל פון שפרטי

שגריר גרמניה בגואטמלה, נחטף טף מביתו ב-31 במרץ 1970. ממשלת גואטמלה סרבה להיכנע לחוטפים ואלה רצחו אותו ב-5 באפריל אותה שנה.

ולדמאר סנשו

קונסול פאראגוואי בארגנטינה, נחטף באותו יום בו נחטף קראולי, ב-24 במרץ 1970. שוחרר ללא כל וניורה רשמית מצד ממשלת ארגנטינה.

סא"ל קראווי

דונלד קראולי, נספח צבאי אווירי בשגרירות ארה"ב בסאן דומינגו, נחטף ב-24 במרץ 1970 ושוחרר על-ידי חוטפיו תמורת שיחרור 24 מחבייהם האסורים.

מייקל הוקי

מוזכר שני בשגרירות ארה"ב בגואטמלה, היה ראשון הדיפ-לומטים החוטפים. נחטף ב-6 במרץ 1970. הוחזר תמורת שיחרור 4 עצירים פוליטיים.

אויגן בייק

קונסול גרמניה המערבית בסאן שבסטיאן שבצרפת. נחטף ב-1 בדצמבר 1970 בידי אנשי מחתרת באסקיים, שוחרר לאחר שנידונים באסקיים נחוו.

ג'יובאני בוכר

שגריר שווייץ בברזיל, נחטף ב-7 בדצמבר 1970 והוחלף תמורת שיחרור 70 אסירים פוליטיים שאירגון ברזילאי מ-הפכני דרש את שיחרורם.

ג'יימס קרוס

הנספח המסחרי הבריטי ב-קויבק שבקנדה. נחטף ב-5 בינואר 1970. שוחרר תמורת שיחרור 3 אסירים פוליטיים והורשו לצאת לקובה.

דן מיטרייונה

סוכן ה-א.פ.א.י. האמריקאי באורוגוואי. נחטף ב-31 ביולי 1970. הוצא להורג על-ידי חוטפיו, אנשי המחתרת, עשרה ימים אחרי חטיפתו.

אלוזיו דיאז

קונסול ברזיל באורוגוואי. נחטף ב-31 ביולי 1970 ומאו נעלמו עקבותיו.

עשרה דיפלומטים שנחטפו - מה היה גורלם?

נחתו בטעות בישראל, וממשלת ישראל נכנעה גם, למרות שלא נעים לה להודות בכך, גם בפרשת שמואל רוזנוואטר, כשי שחררה תמורת שחרורו משיבי הפתח את ראשון המהבלים שנתפסו, מחמוד חיגאזי. על כניעותיה אלה של ממשלת ישראל יש רק לברך. שכן, כשמדובר בחיי אדם, רק טפשים משחקים משחקי יוקרה. צריך רק לנסות ולתאר מה היה קורה אילו היה נחטף בישראל איזה דיפלומט תורכי? האם היה עולה על דעת מישורו לסכן את חייו ולשחק משחקי יוקרה ולא להיענות לדרישות חוטפיו?

שלתי-ישראל, מלבד שיקולים של יחסים עדינים על המשטר הצבאי בתורכיה, גם חששות שורשיה למלא אחר תביעת החוטפים עלולה להיות חרב טיפיות בעתיד נגד ישראל. אלא שממשלת-ישראל שכחה שבעבר היא נהגה בדיוק ההיפך, מכפי שיעצה לממשלת תורכיה לנהוג. בכל פרשות החטיפות שהיו עד כה נכנעה ממשלת ישראל לחוטפים. היא נכנעה לחוטפי מטוס אל-על באלג'יר, כששחררה תמורת שחרור המטוס ונוסעיו מספר חבלנים ערביים, כביכול כמחווה כלפי המדינה המתוחכמת, איטליה. היא נכנעה בפרשת חטופי דמשק, כשהסכימה לשחרר תמורת שחרורם את הטייסים הסוריים שי

מוכיחה כי הם מסוגלים לפעול כהלכה. אנחנו בטוחים, כי אין צורך לדרכן אותם למצוא את מלוא תושיתם לגילוי עקבות החוטפים והחטוף. הבסתחון הזה, השאגנות הזו, הוילוזל הזה בחיי נציג רשמי, שממשלת-ישראל חייבת לצאת להתגונן לא פחות מהמדינה ה-מארכת אותו - כל אלה הם שעורריה ה-זועקת לשמיים. אין זה סוד כי שתיקתה של ממשלת ישראל היתה מכוונת. פרשנים כתבו כי ישראל רמזה, שלא להכנע לדרישות החוטפים מתוך גישתה העקרונית שאין להכנע לסחטנות. ברור שבנקודה זו הינחו את ממ'

(המשך מעמוד 17)
אפרים אלרום קיבל את המינוי הדיפלומטי זמן קצר אחרי מות בנו-יחידו בתאונת-אוויר טראגית לפני שנתיים. התפקיד הדיפלומטי ניתן לו כדי להרחיקו מהסביבה שתזכיר לו את מות בנו, וכדי לאפשר לו להתאושש מהטרנדיה שפקדה אותו ואת אשתו. והנה, לאן שולחים אותו? לעיר מזרח-תיכונית, הידועה כבירת האינטריגות, ה-ריגול והשחיתות. ספק אם זה המקום ה-מתאים לאדם המחפש מרגוע ורפואה לנפשו הפצועה. אסור גם לשכוח בהקשר זה את עברו של אלרום, את מי שלחו לאיס-טנבול? את קצין המשטרה אפרים הופ-שטטר, אחד מראשי הבולשת הישראלית, ש-התפרסם בשל חלקו בפרשת איימן. כיצד אפשר להבין מינוי כזה, אם לא כנסיון לשלוח דמות ישראלית בכירה כדי שתמלא תפקיד מרכזי בקלחת התככים באיסטנבול?

אין זה מקרה שחוטפיו של אלרום בחרו דחקה בו. למרות שלמעשה היה מינויו עניין אישי יותר מאשר ממלכתי, הם ראו בו דמות חשובה שבעזרתה יוכלו לנקוב מחיר סחיסה גבוהה.

התנהגות הממשלה - עלבון והשפלה

ע ל כן, עצת ישראל לתורכיה, שלא לי-היכנע לסחטנות החוטפים, היא עצת אחתופל. ממשלה עם כבוד לאומי, היתה משליכה הצידה את כל האינטרסים המדיניים שיש לה עם המדינה המארכת בה נחטף הקונסול, ו-מודיעה לה: „אין זה מענייננו להכנס ל-מלחמות הפנימיות הפרטיות שלכם. אנחנו רוצים שתבטיחו את חיי האיש שלנו בכל מחיר. אפילו במחיר הכבוד של הגנרלים שלכם!“ בדיוק בדרך זו נהגה ממשלת גרמניה המערבית, כאשר כמעט וניתקה את יחסיה עם גואטמלה, כאשר ממשלת מדינה זו סיר-בה לשחרר אסירים פוליטיים בתמורה ל-שגריר הגרמני קרל פון-שפרטי שנחטף, ו-גרמה בכך לרציחתו. ממשלת ישראל לא נהגה כך. היא ביותר את עצמה גם אחרי רציחתו של אלרום, כ-אשר ראש-ממשלתה ושר-החוץ שלה עוד חילקו מתמאות לממשלת תורכיה, שרגשות הכבוד של הגנרלים שלה היו עדיפים מחייו של אפרים אלרום. אל הכאב העגום על הטראגדיה האנושית של משפחת אלרום, נוסף כאב צורב של עלבון והשפלה נוכח התנהגותה חסרת-ה-אינים, האומללה והמבישה של ממשלת-ישראל בפרשה זו.

סוף הדרך
שר-החוץ אבא אבן, סגן ראש הממשלה יגאל אלון ומפקד המשטרה פינחס קופל (משמאל) ואלמנתו של אפרים אלרום הנתמכת בידי קצין חיל-האוויר (מימין) ניצבים ליד הבור הכרוי, אליו הורדה גופתו של הקונסול שנרצח.

אולם כל אלה הם פרטים שוליים ובלתי חשובים נוכח מחוליה הגדולים של ממשלת ישראל, אחרי חטיפתו של אלרום. כבר מה-שעות הראשונות אחרי החטיפה פורסם ב-פומבי כי „ישראל לא הציעה לממשלת תור-כיה להסכים לשחרור עצורי המחתרת ה-תורכיה, כפי שדורשים החוטפים. ישראל לא התערבה בצעדיה של ממשלת תורכיה ולא העלתה לפניה כל הצעות שהן מאחר שישראל מכירה בעובדה ששלטונות תורכיה עושים כמיטב יכולתם לשיחרור הקונסול.“

לא צריך לדרכן!

ל א היה זה דיווח סתמי. האות כי זו עמדתה הרשמית של הממשלה מצוי במאמר ראשי של זכר, שנכתב למחרת ה-חטיפה. היעילות שגילו כוחות הבסתחון ה-תורכיים לפני חודשים מספר, כשהביאו ל-שחרור ארבעה טייסים אמריקאים חטופים